

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Valvonta ja tuottajaohjaus

Järjestämisen tuki ja hankinnat

Konsernipalvelut

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausunnon antaminen

Viite VN/25273/2024

Lausunnon aihe Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut hyvinvointialueille mahdollisuuden antaa lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Lausunnon antaja Mikko Hokkanen, konsernipalvelujen toimialajohtaja

Valmistelija Heikki Ruotaniemi, laadunvalvonnan päällikkö
heikki.ruotaniemi@vakehyva.fi

Lausunto

Sosiaali- ja terveysministeriö on 2.10.2024 pyytänyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamiseksi. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto edellä mainitusta aiheesta.

Esityksessään sosiaali- ja terveysministeriö on ehdottanut, että lakia sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) muutettaisiin. Esitys sisältää kaksi tilapäistä muutosta:

1. Tilapäisesti yksityiset elinkeinonharjoittajat ja muiden verrattavassa asemassa olevat pienet palveluntuottajat voisivat muuten säädetystä poiketen aloittaa toimintansa tai

toteuttaa jo rekisteröityä, mutta olennaisesti muuttunutta, toimintaansa ennen lain mukaista rekisteröintipäätöstä.

2. Siirretään vuodella julkisten palveluntuottajien rekisteröintivelvoitetta.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue lähtökohtaisesti kannattaa Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön esitystä lain muuttamisesta ja näkee esityksessä ehdotetut muutokset hyvinä ja toimivina. Hyvinvointialue katsoo kuitenkin, että molempiin ehdotuksiin liittyy vielä jatkokehittämisen tarvetta ja avaa näkemystään tässä lausunnossa.

1. Tilapäinen yksityisten elinkeinonharjoittajien ja vastaavien toimijoiden osalta

Ehdotus on hyvä ruuhkautuneen rekisteröintitilanteen ratkaisemiseksi ja mahdollistaisi hallitumman jonojen purkamisen ilman, että se vaarantaa esityksen mukaisten elinkeinonharjoittajien oikeutta harjoittaa elinkeinoaan. Lain rajaaminen vain yksittäisiin elinkeinonharjoittajiin tai yhden työntekijän toimijoihin voi kuitenkin asettaa nämä hyvin erilaisiin asemiin verrattuna esim. kahden tai kolmen hengen yrityksiin, jotka edelleen eivät voi aloittaa toimintaansa ennen rekisteröintipäätöstä.

Hyvinvointialue pitää toivottavana, että tilapäinen muutos kohdennettaisiin myös pieniin yrityksiin, joissa työntekijöitä on enemmän kuin yksi. Rajaus tulisi tehdä joko yrityksen henkilöstömäärän tai tuotettavan palvelun mukaisesti. Tämä tukisi alueellisesti uusien pienten yritysten toimintaedellytyksiä ja mahdollistaisi laajemman tuottajaverkon hyvinvointialueille.

Lain valmistelussa jää myös epäselväksi, että miten palveluntuottaja varmentaa palveluiden ostajalle, että hänellä on vireillä rekisteröintihakemus ja sitä ei ole hylätty. Hyvinvointialue esittääkin, että palveluiden järjestäjille mahdollistetaan pääsy rekisteriin, jotta järjestäjä voi tarkistaa palveluntuottajan hakemuksen statuksen ennen hyväksymistä tuottajaksi.

2. Julkisen palvelutuotannon rekisteröinnin siirtäminen

Hallitus on esittänyt, että julkisen palvelutuotannon rekisteröintivelvoitetta siirrettäisiin vuodella. Lähtökohtaisesti Vantaan ja Keravan hyvinvointialue kannattaa esitettyä ehdotusta. Otettaessa huomioon nykyisen yksityisten toimijoiden rekisteröintiprosessin valtakunnallinen ruuhkautuminen ja tuleva Valviran ja aluehallintovirastojen yhdistyminen tulee arvioida, että onko esitetty yhden vuoden lykkääminen riittävä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ehdottaa, että julkisten toimijoiden rekisteröinnin velvoitetta lykätään vähintään kahdella vuodella. Tällöin uudella yhdistyneellä valvontavirastolla on tosiasiallisesti aikaa ja mahdollisuuksia antaa hyvinvointialueille, Helsingille ja HUS-yhtymälle riittävää ja tasalaatuista ohjausta rekisteröintien toteuttamiseksi. Vähintään kahden vuoden siirtymä mahdollistaisi sen, että tuleva valvontavirasto pystyisi

ensimmäisenä toimintavuotenaan varmistamaan sen hetkisten ydintehtäviensä turvallisen jatkuvuuden muutostilanteessa, ilman tulevan julkisen sektorin rekisteröinnin painetta.

Tulee siirtymä olemaan sitten vuosi, kaksi tai pidempikin aika, on kuitenkin toivottavaa, että rekisteröintiin julkiselle puolelle annettava ohjaus olisi jatkuvaa ja tarkat ohjeet saataisiin hyvissä ajoin, jotta hyvinvointialueilla on myös mahdollisuus omien organisaatioidensa hallittuun muuttamiseen rekisteröintiä varten.

Vantaalla 16. lokakuuta 2024

Mikko Hokkanen

Konsernipalvelujen toimialajohtaja